

säljning af mindre kronolägenheter i öfverensstämmelse med nådiga brevet den 29 Maj 1874.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har af Riksdagen bifallits.

Med undersätlig vörndnad:

Stockholm den 11 Maj 1884.

N:o 62.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 Maj 1884.
— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts propositioner i fråga om eftergift af kronans rätt till vissa danaarf.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 47.)

Till Konungen.

Efter det Riksdagen till behandling förehafvt Eders Kongl. Maj:ts särskilda propositioner angående eftergift af kronans rätt till vissa danaarf, får Riksdagen sina i dessa frågor fattade beslut härmed i underdånighet anmäla.

1:o. Under åberopande af bifogadt protokoll öfver finansärenden, har Eders Kongl. Maj:t i en till Riksdagen aflåten nådig proposition af den 14 December 1883 föreslagit, att Riksdagen i anledning af en utaf

enkan Maria Catharina Grönberg i Brånshult gjord ansökning om anstånd med utkräfvande af kronans rätt till danaarf efter hennes aflidne man, gästgifvaren Olof Grönberg, måtte besluta:

att med utkräfvande af det kronan efter Olof Grönberg tillfallna danaarf måtte få anstå, tills enkan Grönberg aflidit, och kronan åtnöja sig med att då erhålla dels två tredjedelar af det af makarne Grönberg gemensamt förvärfvade $\frac{1}{2}$ mantal Brånshult, sådan fastigheten då befunnas, och dels det ersättningsbelopp, enkan Grönberg genom Bobergs häradsrätts utslag den 29 Februari 1872 förpligtats till kronan utgifva, utan afgäld under tiden för fastighetens bruk eller ränta å ersättningsbeloppet; dock under vilkor att enkan Grönberg till kronans säkerhet ofördröjligen till kronans ombudsman i orten aflämnade ett i hennes andel i fastigheten in-tecknad skuldebref å berörda belopp,

samt att till advokatfiskalen i Kammarkollegium måtte få omedelbarligen utbetalas såsom aktoratsarfvode femhundra åttiosju kronor 20 öre att af statsmedel förskjutas, till dess beloppet efter enkan Grönbergs död kunde blifva af danaarfsmedlen godtgjort.

Hvad Eders Kongl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit har vunnit Riksdagens bifall.

2:o. Enligt hvad af en till Riksdagen den 21 sistlidne Mars aflåten proposition inhemtas, hade hemmansegaren Carl Erssons i Torpa hustru Elisabeth Gustafva Olsdotter aflidit den 19 November 1879, efterlemnande såsom sterbhusdelegare sin bemälda man, men ingen känd arfvinge. Boupp-teckningen upptoge såsom tillgångar:

lösören till värde af.....	kronor	433: —
$\frac{1}{12}$ mantal N:o 2 Torpa, taxerad till.....	»	3,420: —
	Summa tillgångar	kronor 3,853: —
skulder	»	2,661: 93
och utvisade således en behållning af	kronor	1,191: 07

Sedan Fellingsbro Häradsrätt förordnat Häradsdomaren Anders Larsson i Torpa att i egenskap af god man under förmyndareansvar förvalta Elisabeth Gustafva Olsdotters okända arfvingars arfslott, hade, efter det arfvet blifvit kungjort, utan att någon arfvinge sig anmält, Häradsrätten, på yrkande af kammaradvokatfiskalsembetet, å kronans vägnar, genom laga kraft egande utslag den 15 Maj 1883 förpligtat Anders Larsson att ofördröjligen efter verkställt skifte och realisation af den aflidnas lott till

kammaradvokatfiskalsembetet redovisa erhållna medlen jemte fem procent ränta från stämmningsdagen den 11 Januari 1883.

Enklingen Carl Ersson vore född den 21 April 1810. Enligt läkarebetyg vore han alldeles blind på venstra ögat och egde på det högra endast svag, genom starroperation vunnen synförmåga. Då Carl Ersson i anseende till ålder och bristande synförmåga icke vore i tillfälle att kunna något synnerligt bidraga till sin försörjning, befarade han att hans giftorätt i boet, utgörande två tredjedelar deraf, icke skulle finnas tillräcklig för hans framtida utkomst, derest hans lifstid skulle komma att utsträckas ännu några år, och att hans ålderdom således skulle blifva mörk och bekymmersam. Med åberopande häraf hade han anhållit, att kronans rätt till danaarf efter Elisabeth Gustafva Olsdotter måtte till hans fördel efterskänkas. Till stöd för denna ansökning hade sökanden åberopat ett skriftligt intyg från ordföranden och vice ordföranden i Ervalla sockens kommunalnämnd, hvilka vitsordat sökandens behof att orubbad vara i besittning af de inskränkta tillgångar, makarne genom enad flit och omtanke sig förvärfvat, samt uttalat den förmodan att, i händelse sökandens lifstid komme att utsträckas några år, hans andel i boet ej skulle förslå till betäckande af hans lefnadsomkostnader, så att han komme att falla det allmänna till last.

I anledning af ansökningen hade underdåniga utlåtanden afgifvits af Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Örebro län, vederbörande kyrkoherde och kronofogde samt kammaradvokatfiskalsembetet, hvilka alla förordat bifall till ansökningen. Dervid hade kronofogden upplyst, att, enligt hvad den tillförordnade gode mannen meddelat, den aflidnas tredjedel i boet skulle komma att uppgå till sju eller åttahundra kronor och således till något mer än bouppteckningen angifvit. Kammaradvokatfiskalen hade gjort förbehåll om tillgodonjutande af den honom författningsenligt tillkommande provision, hvilken provision, då realisation och skifte ej för sig gått och verkställighet af Häradsrättens utslag i följd af ansökningen vore instäld, advokatfiskalen ansett böra beräknas efter det belopp, kronofogden uppgifvit såsom det lägst antagliga eller sjuhundra kronor.

Med afseende å hvad sålunda förekommit har Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit Riksdagen, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel måtte öfverlåtas på ofvanbemälda Carl Ersson, dock med förbehåll af den kammaradvokatfiskalen lagligen tillkommande rätt till andel i samma medel, beräknad å det af kammaradvokatfiskalen uppgifna beloppet sjuhundra kronor.

Riksdagen, som emot förevarande framställning icke haft något att erinra, har alltså till hvad Eders Kongl. Maj:t sålunda föreslagit lemnat bifall.

3:o. Uti en till Riksdagen den 21 sistlidne Mars aflåten nådig proposition omförmäles, huru som färgaren Jonas Alfred Söderholm i Säfsjö, som aflidit den 10 Oktober 1881, icke efterlemnad känd arfvinge, men öfverlefts af hustrun Anna Sofia Söderholm. Bouppteckningen hade upptagit tillgångarna, med inberäkning af 2,000 kronor såsom värdet å en lägenhet i Säfsjö, till 2,538 kronor 93 öre, skulderna till 1,418 kronor 28 öre samt behållningen till 1,120 kronor 65 öre. På yrkande af kammaradvokatfiskalsembetet hade Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Göta Hofrätt genom laga kraft egande dom den 21 December 1883 förklarad Eders Kongl. Maj:t och kronan berättigad till undfående af danaarf efter Jonas Alfred Söderholm samt ålagt utredningsmannen i boet, skolläraren I. A. Ekedahl, att för den del af qvarlåtenskapen, som icke tillfölle enkan, till embetet jemte ränta redovisa, vare sig genast i enlighet med bouppteckningsvärdet med femtio procent förhöjning derå, hvad lösören anginge, eller ock efter egendomens vederbörliga realisering. Redan innan denna dom meddelades, hade enkan Söderholm hos Eders Kongl. Maj:t anhållit, att kronans rätt till ifrågavarande danaarf måtte till sökandens förmån efterskänkas. Enligt ansökningen bifogade intyg hade mannens förhållande under lifstiden varit sådant, att boet uppehållits endast genom hustruns sträfsamma arbete. Pastorsembetet hade upplyst, att sökanden vore född den 28 September 1843 och gjort sig känd för en hedrande vandel, att hon kunde försörja sig sjelf, så länge hon finge sitta i besittning af boet, samt att, då allt hvad i boet funnes erfordrades för färgeriörelsens bedrivande, fara vore, att hon förlorade förmågan att sig försörja, derest någon del af boet fråntoges henne. Eders Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i Jönköpings län och kammaradvokatfiskalen, i ärendet hörda, hade förordat bifall till ansökningen, den senare under förbehåll af den honom författningsenligt tillkommande provision, hvilken han, med tillämpning af de i ofvanberörda dom stadgade grunder och enligt en af honom uppgjord uträkning, ansett böra beräknas å 622 kronor 57 öre, till hvilket belopp ifrågavarande danaarfsmedel sålunda skulle uppgå.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att kronans rätt till ifrågavarande danaarfsmedel må öfverlåtas å sökanden Anna Sofia Söderholm, dock med förbehåll af den

kammaradvokatfiskalen lagligen tillkommande rätt till andel i samma medel, beräknad å det af kammaradvokatfiskalen uppgifna beloppet sexhundratjugutvå kronor 57 öre.

Med afseende å de bevekande omständigheter, som här föreligga, har Riksdagen jemväl till Eders Kongl. Maj:ts sistnämnda proposition lemnat bifall.

Med undersåtlig vörndnad:

Stockholm den 13 Maj 1884.

N:o 63.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 11 Maj 1884.

— — — — Andra Kammaren den 11 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående kronohemmanet Norrbackas upplåtande på vissa vilkor till sällskapet Eugeniahemmet.

(Stats-Utskottets Utlåtande N:o 58.)

Till Konungen.

Enligt hvad Eders Kongl. Maj:t i en till Riksdagen den 25 nästlidne April aflåten nådig proposition meddelat, hade styrelsen för sällskapet »Eugeniahemmet», hvilket sällskap enligt dess stadgar hade till ändamål att bereda bostad, vård och underhåll åt fattiga, obotligt sjuka och vanföra barn från så väl Stockholm som det öfriga Sverige, i en till Eders Kongl. Maj:t ingifven skrift, jemte tillkännagifvande att styrelsen med nuvarande arrendatorn af det till midfastan år 1898 utarrenderade kronohemmanet Norrbacka i Solna socken och Danderyds skeppslag af Stockholms län träffat vilkorligt aftal om öfvertagande af arrenderätten till samma hemman, i underdånighet anhållit, att sällskapet äfven efter nu